ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ
ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ,
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΚΡΗΤΗΣ κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΝ,
ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙ ΤΗι ΑΦΙΞΕΙ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΩΝ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΩΝ
ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ
ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΝ ΕΝ ΤΩι ΙΕΡΩι ΚΑΘΕΔΡΙΚΩι ΝΑΩι
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΙΤΟΥ
(Ἡράκλειον, 18 Ἰουνίου 2016)

***

Ἱερώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κρήτης καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ κύριε Εἰρηναῖε, μετὰ τῶν περὶ ὑμᾶς Ἱερωτάτων καὶ προσφιλεστάτων ἀδελφῶν, τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱερὰν Ἐπαρχιακὴν Σύνοδον τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας, προσφιλοῦς ἀναδενδράδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου,

Ἐξοχώτατε κύριε Περιφερειάρχα,

Ἐντιμότατε κύριε Δήμαρχε Ἡρακλείου καὶ λοιποὶ ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν καὶ περιφερειακῶν ἀρχῶν,

Εὐλογημένε καὶ ἡρωϊκὲ Ὀρθόδοξε Λαὲ τῆς Κρήτης,

Ὡς ἀληθῶς, «σήμερον ἡ ἱερὰ καὶ μεγαλόφωνος τῶν Ὀρθοδόξων πανήγυρις ἀγάλλεται», ἀναφωνοῦμεν καὶ ἡμεῖς πάντες, οἱ Μακαριώτατοι ἀδελφοὶ Προκαθήμενοι τῶν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην Ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ ἡμετέρα Μετριότης, μετὰ τῶν συνοδειῶν ἡμῶν ἕκαστος, ἐπαναλαμβάνοντες τὴν ὁμολογίαν Σωφρονίου τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων: «σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτάζει καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνομιλεῖ»· διότι τῶν Ὀρθοδόξων ὁ δῆμος σήμερον ἐν τῇ ἀποστολοβαδίστῳ Κρήτῃ «Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν καὶ Πνεύματος ἐπιδημίαν, καὶ προθεσμίαν ἐπαγγελίας καὶ ἐλπίδος συμπλήρωσιν».

Ἡ Ἁγία Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία, ἡ ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς γῆς διεσπαρμένη, περιβεβλημένη τὸ «βασίλειον τῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ

κάλλους» (Σοφ. Σολ. ε΄, 16), εὑρίσκεται συνηγμένη τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ Σκηνώματι τοῦ Ἀποστόλου Τίτου, καὶ βιωματικῶς ἑορτάζει μίαν Πεντηκοστήν. Σήμερον ἐκπληροῦται ἡ ἐπαγγελία καὶ πραγματοποιεῖται ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδός μας.

Πολλὴν χαρὰν ὄντως δοκιμάζομεν οἱ Μακαριώτατοι ἀδελφοὶ Προκαθήμενοι καὶ ἡμεῖς προσωπικῶς, εὑρισκόμενοι εἰς τὴν ἀποστολικὴν καὶ ἱστορικὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τῆς Κρήτης. Ἰδιαιτέραν δὲ συγκίνησιν αἰσθανόμεθα συμπροσευχόμενοι εἰς τὸν περικαλλῆ τοῦτον Καθεδρικὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Τίτου, γνησίου τέκνου τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν καὶ ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας σας τῆς Κρήτης Παύλου (πρβλ. Τίτ. α΄, 4). Μάλιστα καὶ διότι, εἰς τὸ περίλαμπρον τοῦτο τέμενος τῆς Μεγαλονήσου ἀπὸ πεντηκονταετίας ἀναπαύεται ἡ τιμία Κάρα τοῦ Ἀποστόλου Τίτου.

Μεγάλην ὄντως ἐν Κυρίῳ καύχησιν ἔχει πάντοτε ὁ πανίερος Οἰκουμενικὸς Θρόνος διὰ τὴν Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κρήτης, ἡ ὁποία προϊσταται καὶ πρωτοπορεῖ διαρκῶς εἰς ἔργα ἀγαθὰ καὶ κοινωφελῆ, «εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. δ΄, 12). Ταῦτα πράττουσα, ἀκολουθεῖ πιστῶς τὴν προτροπὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν πρῶτον Ἐπίσκοπον αὐτῆς, τὸν συναπόστολόν του Τίτον, «ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ» (Τίτ. γ΄, 8).

Καὶ ἡμεῖς, ἐγκαυχώμενοι διὰ τὴν γνησίαν καὶ ἀφωσιωμένην θυγατέρα ταύτην τοῦ ἁγιωτάτου μαρτυρικοῦ Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, συνεκαλέσαμεν ἐνταῦθα, τῇ συναινέσει πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, παρατείνοντες ἱστορι-κῶς καὶ συμβολικῶς τὴν δημιουργικὴν παρουσίαν καὶ τὴν πρὸς τὸ μέλλον πορείαν καὶ στρατείαν αὐτῆς, κατὰ τὰ «κρίματα» τοῦ ἱδρυτοῦ καὶ δομήτορος αὐτῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἔμπρακτος **μαρτυρία** τῆς **ἑνότητος** τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐκφραζομένη καὶ διὰ τῆς παρουσίας τῶν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἐκπροσώπων αὐτῆς ἐν λατρευτικαῖς συνάξεσι, καὶ ἀκολούθως ἐν συνοδικῷ πνεύματι συνεργασίας, εἶναι ἐξόχως **σημαντικὴ** καὶ καθ᾽ ἑαυτὴν καὶ διὰ τὴν **ὀρθόδοξον οἰκογένειαν** καὶ δι᾽ ἅπαντα **τὸν κόσμον** τοῦ Θεοῦ.

Εὑρισκόμεθα ὁμοῦ, ἀδελφοί, διὰ νὰ συνομιλήσωμεν καὶ νὰ συναποφασίσωμεν ἐπὶ Συνόδου διὰ προβλήματα καὶ θέματα τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὰς τοπικὰς Ἐκκλησίας μας καὶ τὰς σχέσεις των, ὅπως καὶ τὰς σχέσεις ὅλων ἡμῶν, ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ συγχρόνου συνεχῶς μεταβαλλομένου κόσμου καὶ τῶν μεγάλων αὐτοῦ προβλημάτων.

Εἶναι πανθομολογούμενον, ὅτι διανύομεν περίοδον βιαίων καὶ ἀνατρεπτικῶν ἀλλαγῶν εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ζωῆς. Καλούμεθα νὰ τοποθετηθῶμεν καὶ νὰ ἐκφράσωμεν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ τὰς ὀρθοδόξους θέσεις μας ἐνώπιον τῶν νέων καταστάσεων καὶ πραγμάτων, ὅπως καὶ ἐν ὄψει τοῦ νέου περιβάλλοντος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται, ζῇ, κινεῖται καὶ πορεύεται τὸν δρόμον αὐτῆς σήμερον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, ἡ ὁποία περιβάλλει καὶ διαπνέει τὸ πλήρωμά της.

Οἱ ἄνθρωποι ἐπεκέντρωσαν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν πρωταρχικῶς εἰς τὴν οἰκονομίαν καὶ εἰς τὸν ἀτομοκεντρισμόν. Οὕτως ἠμβλυναν τὴν ἀγάπην των πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν σχέσιν των μὲ τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ ζωήν. Ἐβασίλευσε καὶ βασιλεύει συμφεροντολογικῶς τὸ ὑλιστικὸν φρόνημα καὶ παρεμερίσθησαν τὸ πνεῦμα καὶ αἱ πνευματικαὶ ἀξίαι. Ἠριθμοποιήθησαν τὰ πρόσωπα καὶ ἀντιμετωπίσθησαν ὡς βιολογικαὶ μονάδες. Ἠγνοήθη ἡ προσωπικὴ σχέσις τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεόν, ἠτόνησεν ἡ ἀδελφοσύνη μεταξὺ τῶν πιστῶν, παρέλυσε τὸ παραδοσιακὸν πνεῦμα συνεργασίας, καὶ συνεκλείσθησαν τὰ πάντα εἰς μίαν ἐφήμερον, παροδικὴν καὶ ἄνευ προοπτικῆς ἐγκοσμιότητα.

Ὅμως, ὅταν ἐξασθενῇ ἢ σβύνῃ ἡ σχέσις τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεὸν καὶ μὲ τὸν πλησίον, ὅταν ἀτονῇ ἢ ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν ἡ κατακόρυφος ἀναφορὰ καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς καθοδηγουμένη σχέσις μὲ τὸν πλησίον, τότε ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ ζωή, ἡ ὅλη δηλαδὴ κοινωνικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὁδηγεῖται εἰς τὴν κατάπτωσιν καὶ εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο χαρακτηρίζει ἰδιαιτέρως τὸν σύγχρονον ἀμφισβητοῦντα τὴν αὐθεντίαν, καὶ καταρρίπτοντα τὰς παραδοσιακὰς ἀξίας κόσμον, μὲ τὰς καταλυτικὰς ἐπιπτώσεις τοῦ ἀτομοκεντρισμοῦ, τοῦ εὐδαιμονισμοῦ καὶ τῆς ἐκκοσμικεύσεως.

Ὅλα, ὅμως, τὰ ἀρνητικὰ ταῦτα δεδομένα τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ μας ἔχουν καὶ τὴν θετικήν των ὄψιν. Ἐπισημαίνουν τὴν μεγάλην ἀναγκαιότητα καὶ τὴν ἄκραν ἐπικαιρότητα τοῦ Ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ συνοδικοῦ **λόγου** μας. Ἐδῶ εἰς τὴν Κρήτην, τὸν τόπον τῆς **τόλμης** καὶ τῆς **ἀνδρείας**, τοῦ ἤθους καὶ τῆς ἐμμονῆς εἰς τὴν παράδοσιν, εἰς τὸ πατροπαράδοτον σέβας τῆς Ὀρθοδόξου ζωῆς καὶ λατρείας, πρέπει νὰ ἀκουσθῇ - καὶ θὰ ἀκουσθῇ σὺν Θεῷ- ὁ **λόγος** τῆς Ὀρθοδοξίας, «ὁ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον» (πρβλ. Ἑβρ. δ', 12), ἀλλὰ καὶ νὰ δοθῇ - καὶ θὰ δοθῇ - ἡ ἔμπρακτος μαρτυρία καὶ τὸ παράδειγμα πρὸς ὠφέλειαν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Οἰκουμένης.

Ἱερώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κρήτης καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, κύριε Εἰρηναῖε, μετὰ τῶν Ἱερωτάτων ἀδελφῶν Μητροπολιτῶν, μελῶν τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας,

Ὁμιλοῦμεν ἐκ προσώπου τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων κόσμου, ἡ ὁποία ἐκπροσωπεῖται σήμερον ἐνταῦθα, ὅπως ποτὲ ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν Ἐφέσῳ, ἐν Χαλκηδόνι. Ἐκφράζομεν ἁπαξάπαντες ἡμεῖς, οἱ ἐκπροσωποῦντες «μέλος ἐναρμόνιον θεολογίας» καὶ ἡγούμενοι πνευματικῶς τῆς Μιᾶς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, πρὸς ὑμᾶς, ἅγιοι Κρῆτες ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί, λόγον ἐνθαρρύνσεως καὶ παρακλήσεως, ὅτι ὁ κυβερνῶν καὶ διέπων τῇ προνοίᾳ Αὐτοῦ τὰ σύμπαντα, εἶναι μόνον ὁ Χριστός. «Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ πᾶν», νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀναφωνοῦμεν ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ἅπαντες μεθ᾽ ἁπάντων τῶν Ἁγίων.

Εὐλογοῦμεν ἀπὸ καρδίας τὸν δῆμον τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τὰ τάγματα τῶν μοναχῶν καὶ τὸν φιλόχριστον λαὸν τῆς Κρήτης διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχὴν καὶ τὴν ἐγκάρδιον φιλοξενίαν σας, καὶ ἐπικαλούμεθα τὰς προσευχὰς ὅλων σας καὶ τῶν ἁπανταχοῦ τῆς γῆς Ὀρθοδόξων, ὑπὲρ εὐοδώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου ἡμῶν ταύτης, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ὥστε τὸ φῶς τῆς θεοπνεύστου Ὀρθοδόξου Διδασκαλίας νὰ ἀστράψῃ εἰς πάντα τὰ πέρατα, ἡμεῖς δὲ οἱ συγκροτοῦντες ταύτην, θείᾳ ἐπιπνοίᾳ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ παράδειγμα τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν μετ᾽ αὐτοὺς Ἱερῶν Ἀνδρῶν, ὥστε νὰ κατασφαλίσωμεν συνοδικῶς καὶ νὰ στερεώσωμεν τὴν πίστιν καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καλῶς εἰδότες, ὅτι τάξει τὸ πᾶν καὶ καλλύνεται καὶ κρατύνεται καὶ οἰκοδομεῖται.

Ὁ δὲ Κύριος, ὁ διὰ τοῦ Παναγίου Πνεύματός Του «εἰς ἑνότητα πάντας καλέσας», «δῴη ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν» (πρβλ. Ρωμ. ιε΄, 5). Ἀμήν.